

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
TERMS OF SUBSCRIPTIONS
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Three Months \$2.00
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1000 W. 46th St., Chicago, Illinois.
Phone McKinley 6114, Estab. 1908

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

SECOND EDITION

ANTROJI LAIDA

Published and distributed under permit (No. 498), authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By the order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

KAINA 2 CENTAI
PRICE 2 CENTS

CHICAGO, ILLINOIS, PIRMADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 27 D., 1919 M.
ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879.

METAL-VOL. IV. No. 253

PREZIDENTAS PERSPEJA ANGLEKASIUS

Gali but paskelbtas karės stovis kasyklų apskričiuose

Nežinia ką pradės anglekasių vadai

PERSPEJAMA ANGLEKASIŲ ORGANIZACIJA.

Streikas yra priešingas įstatymams.

Washington, spal. 27.—Praeitą šeštadienį kabinetas per penkias valandas turėjo susirinkimą Baltuose Rūnuose. Susirinkusieji sekretoriai vienas laikas buvo susišėję su sergantu prezidentu Wilsonu. Pasibaigus susirinkimui pirmininkas sekretorius Glass, kuris susirinkime pirmininkavo, paskelbė viešai prezidento Wilsono pranešimą anglekasių streiko reikale. Prezidentas reikalauja, kad streikas tuoj būtų atšauktas.

Kaip žinoma, minkštųjų anglių kasyklų darbininkams įsakytą sustreikuoti su lapkričio 1 diena. Darbininkų atstovai konferavo čia su kasyklų kompanijų atstovais praėjusią savaitę. Kuomet konferencija pasibaigė be pasekmių, tuomet darbininkų atstovai pažymėjo, jog streikas neišvengiamas, ir jog jo jau niekas negalės sulaikyti.

Bus imtasi priemonių.

Prezidentas Wilsonas apie rengiamą streiką sako, jog tas nieku nepateisinamas ir priešingas įstatymams, tuo labiau, kad streiko klausimas nebuvo rimtas referendumas.

Butinai atšaukti streiką yra priedermė kaip nacionalių, taip lokalių viršaičių ir pavienių organizacijų narių. Jų visų yra priedermė šiandien pasidaryti, kad lapkričio 1 dieną darbas niekur nebūtų pertrauktas, sako prezidentas.

Prezidentas pažymi, kad jei darbininkai jo atsiliepimo nepaklausys, tuomet jis imsis įvairių jam prieinamų priemonių ir apdraus visuomenę prieš tą katastrofą.

Negalima streikuoti.

Prezidentas anglekasiams paaiškina, jog šiandien tokio streiko pakelimas šaliai reikšima pragaištė. Nes anglis būtina reikalingi geležinkeliams, dirbtuvėms, privatiems namams ir pagaliau reikalingi sūsių ir užrubež.

Darbininkams duodama suprasti, jog karė dar nepasibaigusi, nes dar tęsiasi kompani-konferencija, dar ne visa ka-

NENORI ATSAUKTI STREIKO.

Indianapolis, Ind., spal. 27.—Anglekasių organizacijos generalis sekretorius išdukinas William Green pranešė, jog paskelbtą streiką atšaukti negalimas daiktas.

Green sako, jog tas klausimas pasilieką be atmainos ligi spalio 29 dienos. Tą dieną anglekasių organizacijos pildomasis komitetas turės susirinkimą ir aptars prezidento Wilsono paskelbtą raštą.

Manoma, jog komitetas suredaguos atsakymą prezidentui.

GALI BUT PASKELBTAS KARĖS STOVIS.

Washington, spal. 27.—Šiandien čia jau neslepamos priemonės, kokios gali buti pavytos, prieš anglekasių streiką.

Sakoma, jog dar gyvuoja karės laikai. Anglekasių organizacija karės metu yra padarini santarvę su vyriausybe neįsitraukusi ligi balandžio 1 d., 1920 m. Ji jei šiandien santarvę lauko ir tai dar nepasibaigus karėi, prezidentas prieš streiką gali pavartoti militarines spėkas.

Arčiau prezidento stovintieji asmenys tvirtina, jog pakilus streikui gali buti paskelbtas karės stovis visuose anglekasyklų apskrčiuose ir gali buti suarštuoti anglekasių organizacijos viršaičiai.

Žinovai tečiaus tvirtina, kad anglekasių organizacijos viršaičiai, dirbdami ir aplinkybės, atšauksią streiką ir prisimsią arbitraciją.

40 ŽMONIŲ SUDEGĖ SU TRAUKINIŲ.

Benthen, Silezija, spal. 27.—Arti Krawowitz sudegė su traukiniu 40 žmonių, kuomet pasidarinis traukinis susidūrė su prekų traukiniu.

Be to, 60 žmonių pavojingai sužeista ir 16 lengviau.

jokių pasiūlymų darbininkams.

Darbininkai nori dirbti, nori padidinti anglių produkciją. Bet kompanijos yra priešingos.

Šiandien visose anglekasyklose dirbama po dvi, kartais tris dienas savaitėje ir tik po tris arba keturias valandas dienotie.

Kompanijos neleidžia darbininkams daugiau dirbti, kad tuo būdu palaikyti anglis dvigubą kainą.

Ji darbininkai nori dirbti ir todėl jie reikalauja nors pilnų 30 valandų darbo savaitėje. Darbininkai nori padidinti anglių produkciją ir, suprantama, daugiau uždirbti.

Šitas reikalavimas kompanijoms tikrai nelaimė. Bijosi, kad anglis neatpigti, kuomet padidės produkcija.

ANGLEKASYKLŲ KOMFANIJOS PASIRENGUSIOS KOVON.

SAKO, DARBININKAI NENORI DIRBTI TUMPU VALANDŲ.

Darbininkai tvirtina kitaip.

New York, spal. 26.—Pittsburgh Coal kompanija skiria 14 milijonų dolerių sąvaid prieš grumojantį darbininkų streiką minkštųjų anglių kasyklose. Tą patį daro ir kitos anglekasyklų kompanijos.

Kompanijos tvirtina, kad jei darbininkams būtų pripažinta 30 valandų darbo savaitėje ir dar didesnė užmokeskis, tona minkštųjų anglių būtų brangesnė \$2.40.

Ji, sako, kompanijos norinčios tokiomis sąlygomis kainomis apskinti žmonių.

Kompanijos intaria darbininkus.

Anglekasyklų kompanijos intaria darbininkus. Sako:

"Anglekasiai neturi pasileidimo darbe sutrukdinti ligi 30 valandų savaitėje. Tik jei nori nustatyti 30 valandų, kad paskui dirbti ilgiau ir gauti už tą gerą užmokeskį."

"Ir jei jie su savo reikalavimais laimėtų, tuomet kasdien dirbtų po 10 valandų ir 6 dienas savaitėje."

"Tegu sau žinosi. Tuo tarpu stovis yra kritiškas. Nes jei sustotų darbai, geležinkeliai irgi sustotų už dešimties dienų, gi praėjus 30-dienų dienų daugelis dirbtuvų turėtų buti uždaryta."

Ką sako darbininkai?

Darbininkai tvirtina priešingai. Pirmiausia, jie sako, kompanijos neturėtų reikalo pabranginti anglių, nes ir be to pelnytų gerai.

Toliau, sako, traukinių darbo valandos žymiai atsilieptų į darbininkų sveikatą. Nes anglekasyklose darbas ne tik kenkia sveikatai, bet visapusiai yra pavojingas.

Ir jei darbininkai gautų tinkamą siems laikams užmokeskį, jie nekuomet nereikalaug dirbti ilgiau 6 valandų dienotie ir 5 dienų savaitėje.

Anglekasių organizacijos vadai užtikrina, kad darbininkai taip pat pasirengę neatlaikyti kovon ir turėti atsieti savo tikslą.

KULKASVAIDŽIAI PRIEŠ BOLŠEVIKUS.

Washington, spal. 25.—Senatorius Harrison iš Mississipi valstijos senatui indavė sumanymą autorizuoti Karės departamentą valstijų milicijoms pavesti reikalingą kiekį šautuvų, revolverių ir kulkašvaizdžių. Tas butinai reikalinga su tikslu visur apsisaugoti radikalių elementų nemiavimo.

NEGALI ATIMTI JAM PILIETYS TEISIŲ.

Taip tvirtina advokatas Glaser.

Gary, Ind., spal. 26.—Praeitą penktadienį Washingtono prieš senato komitetą lindijo leitenantas Van Buren apie radikalių gaivalų veikimą čionai ir kituose miestuose. Jis nupasakojo laisvę apie kokius tai bolševikiškus agentus. Be pasakodamas jis paminėjo ir vietos streikininkų advokatą Paul Glaser. Leitenantas pažymėjo, jog advokatas Glaser gali prarasti pilietybės teises už veikimą tarpe raudonųjų radikalių streiko reikalais.

"To nekuomet negali buti," tarė advokatas Glaser.

"Aš galiu prirodyti, kad esu geresnis šios šalies pilietis, kaip toksai leitenantas Van Buren, kurs atvyko į Gary panikinti šalies konstituciją su karės stovio patvarkymu, arba E. C. Gary, kurs yra nei daugiau nei mažiau kaip tik industrialijų bandytų gaudyti galva."

Sakosi esąs pilietis.

"Aš išsimaun priimtinus savo pilietybės raštus tuojau antrą dieną, kuomet atkoliau iš Amerikon. Praėjus penkeriems metams aš esu pilnas pilietis."

"Tik tame atsitikime aš galėčiau netekti savo pilietybės teisių, jei būtų prirodyta, jog aš suokalbavau pakelti revoliuciją ir varu sugriauti vyriausybę tuo metu, kuomet ėmiau pirmuosius pilietybės raštus. Šito gi niekas negali prirodyti."

Kritikuoja korporaciją.

Advokatas apie pilno korporaciją štai ką sako:

"Korporacijos programa yra dabar prašanti iš miesto vienos svetvų gimusių pilno darbininkus. Korporacijos viršininkai tvirtina, jog jie dirbtuvėse reikalauja turėti tik vienus amerikonus darbininkus."

"Gerai. Bet aš turiu pasakyti, jog nei vienas amerikonas darbininkas nepakės tokio pažeminimo ir priepasandos, ka turi vilkti svitinčiais darbininkas. Gal tik vieni juodi darbininkai įstengtų pakelti režmoniškus su jais apsiėjimus."

"Aš esu šalininkas sutvėrti didelę darbininkų uniją kadirulig industrialistų organizacijos modelio. Jei tokia korporacijai yra leistina suorganizuoti pilno industrija, tokios privilegijos negali buti užgintos darbininkams."

Glaser pažymėjo, kad tuo tikslu čia jau esą padaryti pirmieji žingsniai. Unija bus įsteigta organizuojama. Ir veiks busias leidžiamas darbininkų dienraštis.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

gyvuoja dvi Anglijos. Šale

Seka mušiai už Petrogradą

Revelij laukiamas Petrogrado puolimas

PRANESAMA. YUDENICO ARMIJA PĖZANGUOJA.

Moterys statomos karės frontan.

Gelsingforsas, spal. 27.—Oficialiai pranešama, kad bolševikams ginti Petrogradą pasijusta pagelba daugiau kariuomenės.

Nežiūrint to, gen. Yudenic vakar atnaujino ofensyvą pietvakariuose ir pietryčiuose nuo Petrogrado. Ir, anot pranešimų, varosi pirmyn.

Yudenico kariuomenė pasivartė ligi Tosna, už 25 mylių rytuose nuo Gatčinos, ant Maskvos geležinkelio.

Kita Yudenico kariuonė kolimna varosi į šiaurės nuo Krasnoje Sielo. Nori pasiekti pakraščius tarpe Kronštado ir Petrogrado.

Is Petrogrado pranešama, jog vietos bolševikų sovietas ne tik uždaręs visas miesto dirbtuves, kad darbininkus paimti mušų frontan, bet dar imta lavinti moterys, kurios taip pat statomos karės frontan prie įvairiausių darbų.

Is Revelio pranešama, jog tenai pasitikima, kad Petrogradas butinai turėsįs krietį ir porą sekantių savaičių.

Pats Gen. Yudenic tvirtina, kad kuomet jis paimsis Petrogradą, tuojau leisiasis toliau su savo armija prieš bolševikus.

Daugelis žmonių is čia jau pasirengę keliauti Petrogradan. Bet visi tie perspėjimai nedaryti. Nes Petrograde siaučia badas ir ligos.

TROCKIS ATAKUOJA ANGLIJĄ.

Anglija esanti didžiausia bolševikų priešininkė.

Londonas, spal. 27.—Is Maskvos bevieliniu telegrafu pranešama, jog bolševikų karės komisarai Trockis paskelbęs problemaciją į savo armiją reikale Anglijos veikimo prieš bolševikišką Rusiją.

Problemacijoje į "raudonuosius karininkus" tarp kitko sakoma:

"Visuose frontuose jūs susitinkate su Anglijos karės planais ir pataisymais. Kiekvienam fronte jūs rasite angų armijas, ir medžiagą, ir kariuomenę aptaisytą angų drabužiais. Moterys ir vaikai Archangele ir Astrachanių žuromi angų lakunų. Anglijai bombarduoja mūsų pakraščius. Anglų auksas visur sėja sugedimą."

"Kareiviai, komisarai, jurininkai! Vis labiau ir daugiau jūsų širdys apimtos pasibjaurėjimais prieš galvažudiką, apganlingą, kruviningą ir veidmainį Angliją."

"Bet nereikia pamiršti, jog gyvuoja dvi Anglijos. Šale

TAI BENT UZVAŽIAVO PRANCUZAS RUSUL.

PAGRUMOJO SU VIRVĖS KILPA.

Tolesniai Ryga nebombarduojama.

Ryga, spal. 26.—Jau trečia diena seka, kaip Ryga tolesniai nebombarduojama. Matyt, vokiečių-rusų kariuomenės vadas pulk. Avalov dar neatsipeikėjo gavęs puikią pirtį, kokią jam bevieliniu telegrafu pasuntė pulk. Duparquet, pranešų militarinės misijos viršininkas čionai.

Štai kas buvo pranešta: "Per dvyliką dienų be pertraukos tamsta bombardavai Rygą. Miestas nefortifikuotas. Tamsta žinai, kad tamstos šoviniai nepažeis čia latvių kariuomenės, bet nužudys tik moteris ir vaikus."

"Civilizuotos tautos tokį veikimą vadiną galvažudyste. Kaip dėl tamstos, aš nesistebiu, jei išdavikas gali veikiai pavirsti galvažudžiu. Bet tamstos, patarėjai, katrie darbuojasi aplink tamstą, taip pat tegu nepamiršta, jogei kilpa, kokia laukia tamstos, bus užmerka ir ant jų kaklų."

TROCKIO ŠTABAS PAMITAS NELAISVĖN

Copenhagen, spal. 26.—Is Revelio pranešta, kad Yudenico kariuomenė miestė Carskoje Sielo paimusi nelaisvėn visą Trockio štabą.

Pats Trockis pasprūdes. Pirmiausia jis įsokė eimančio traukinio vagonan, kiek toliau sėdės automobilian ir nudūmęs ant Petrogrado.

Yudenico kariuoniai vėjosi Trockį ir į jį šaudė. Bet tas nieko nepadarė.

(Ar tik neperdard bus tą "paėmimą"? Aną dieną gen. Yudenico kariuoniai "paėmė" nelaisvėn Leningą, gi dabar jau "paėmė" Trockio štabą.)

pelno iškancios, prievartinės, sugedusios ir kraujo ištroškios Anglijos yra Anglija dvasios spėkų, angstų idealų ir internacionalio solidarumo.

"Mes pasitikime, kad pastaroji Anglija pakils ir patvarkys aną pirmąją, katra šiandien su savo suokalbavimais užgule prieš Rusijos mianias."

PIRKITE LIETUVOS VALSTYBĖS BONŲ.

ORAS

SPALIŲ 27, 1919 M.

Chicago.—Šiandien lietus ir šalčiai: rytoj šalta ir pramatomas gražus oras.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
Published Daily Except Sundays by
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.,
1800 W. 46th St., Chicago, Illinois.
TERMS OF SUBSCRIPTION
One Year \$5.00
Six Months \$3.00
Thursday's Edition \$2.00
Advertising rates on application
At NEWS-STANDS 2c A COPY

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS

"DRAUGAS"

Elas kasdien 6-kyrus nedėdienius.
PRENUMERATOS KAINA:
Metas \$5.00
Pusmetis \$3.00
Prenumerata mokasi išskaičiuoti. Lai-
kas skaitosi nuo užrašymo dienos ne
nuo Naujų Metų. Norint permainyti
adresą visada reikia prisiųsti ir senas
adresas. Pinigai geriausia siųsti išper-
kant krasoje ar ekspresu "Money Order"
arba įdėdant pinigų į registruotą
laiką.

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.

1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telefonas McKimley 6114

Tikra Nelaimė.

Prie didžiausių nelaimių, iš-
tikusių Suvienuotą Valstiją
1919 metais, reikia priskaityti
Darbo atstovų atsitikimą iš
konferencijos su darbdaviais.
Mūsų skaitytojai jau žino, kaip
astriai pasistatė prieš darbi-
ninkus p. Gary, plieno korpo-
racijos pirmininkas. Jį parėmė
kiti fabrikantai, todėl serdėjo,
22 spalio Amerikos Darbo Fe-
deracijos pirmininkas, Samuel
Gompers, visų darbo atstovų
vardu paskelbė, kad jie atsi-
traukia iš konferencijos. Tuo
atsiranda žmonių kaltinamųjų
Gompers ir jo draugus už kon-
ferencijos suaukštinimą. Bet ne
Gompers'as nei darbininkai už
tai kalti.

Schoppenhauer skaitėsi ir
skaitosi liberalų filosofu. Jis
Dievo nepripažįsta, jo dora
jiegoje. Jis, tarp kitko, susi-
stė pamokinti, kaip laimėti
gimtą. Tarp jo paduodamų
taisyklių yra ir tai: "Rupin-
kis savo priešininką įveikti
supykinti." Supykusio žmo-
gaus žodžius lengva išsukti
kalbė. Šią taisyklę pavartojo
kapitalistai Washingtono kon-
ferencijoje.

Gompersas, nors senas žmo-
gus, lyg kokis jaunikaitis įti-
kėjo, kad Prezidento susvie-
tieji darbdaviai bus sušneka-
mi žmonės, kad su jais gali-
ma bus sutarti netaikant darbi-
ninkų reikalavimus augščiau
už visuomenės naudą. Tačiau
Gompers'as apsiriko. Fabri-
kantai pastatė savo naudą
augščiau už Suvienuotų Val-
stijų reikalus.

Iki kraują įžeista Gompers'o
širdis pavadinio fabrikantų
aidoblistais. "Aidoblistų
(I. W. W.) įžangoje pasakytą,
kad darbdaviai ir darbininkai
neturi nieko bendra. Iš to a-
beji ir aidoblistai ir fabri-
kantai daro tą patį išvedimą,
kad fabrikantai neturi turtis
su darbininkais nei darbinin-
kai su fabrikantais."

Gompersas ir jo vedamos
darbininkų sąjungos visomis
jėgomis kovojo su aidobli-
stų neturintiu tėvyne. Da-
bar fabrikantai stodami ant
aidoblistų principo, apskelbė
karę darbininkams. Gompers-
as priėmė tą karę apgarsi-
nimu. Jis nei neturėjo ką ve-
kti. Juk pasirodė, kad jo įti-
kėjimas į fabrikantų patrijo-

tizmą buvo klaida. Beširdis
kapitalas, kaip ir bolševiz-
mas, neturi tėvynės.

Amerikos Darbo Federa-
cijos pirmininkas taip senai
ir taip smarkiai myli tėvyne,
kad jis nepradės jai kenkti
delto, jog kapitalistams jos
negaili. Nors jis pamatė savo
klaidą, bet jis aidoblistu ne-
taps. Jei jis atsitrauktų iš
prezidentavimo, jo vietą, ve-
kiausiai, užimtų asmuo pri-
pažįstantis bendrą aidobli-
stams ir fabrikantams prin-
cipą, jog tarp darbo ir kapi-
talo negali būti tarybų, bet
turi būti kova. Tą reikštų Fe-
deracijos perėjimą prie aido-
blizmo ir Suvienuotų Valstijų
staigų susilpnėjimą.

Kybantieji ore streikai, bu-
tent geležinkeliečių ir angli-
kasių, kasdien gali nukristi
Amerikai ant galvos ir skau-
džiai ją sužeisti. Tą malonę
šiai šaliai padarė šalta fabri-
kantų sąvynė.

Bet ką gi? Ar tai jau pro-
tingi darbininkai turi eiti ir
griauti mylimą šalį tik dėlto,
kad kaiturių piniguočių ple-
nams tas tinka? Na ne, ir a-
mžinų dienų, ne!

Tarp aidoblistų ir kapi-
talizmo dar yra trečias kelias.
Šiandien darbininkai jau tiek
reikia, kad jiems visiems už-
ėjus ant to teisybės ir bend-
rosios naudos kelio turės juo-
mi eiti ir visi kiti luomai. Tas
trečiasis kelias yra parodytas
Leono XIII enciklikoje "Re-
rum Novarum". Tikrai jau
reikės pritaikinti prie viet-
nių Amerikos sąlygų, šiek
tiek persimainiusių per tris-
dešimt metų.

Darbininkai dabar turi pri-
silaikyti amžinosios teisybės
taisyklių liuosu noru, o Suvie-
nytų Valstijų valdžia turi
priversti fabrikantus pildyti
jas, kad ir nenorint.

Benediktas XV ir Darbininkai.

Kardinolui Mercier atvaži-
vus į Chicago mūsų miesto di-
dieji dienraščiai pasidarė pil-
ni žinių apie katalikiją. Ir Tri-
bune ir Daily News ir Herald
and Examiner, ypač paskuti-
nis, pasidarė "klerikališki." Šne-
kantai laisvamanių žodžiais.
Tribune 22 spalio spausdina
milžinišką telegramą iš Rymo
aprašantį, kaip to dienraščio
korespondentas p. Philip Gib-
bs gavo privatinę audijenciją
pas Šventąjį Tėvą. Visos tos
telegramos mes negalime tal-
pinti, nes ji viena užimtų visą
puslapį mūsų dienraštyje. Ne-
labai nei reikia ją talpinti iš-
taisai, nes ji paduoda didumą
daiktų jau seniau tilpusių ka-
tališkiame dienraštyje. Bet
naudinga yra žinoti, ką da-
bar Popežius mintija apie da-
rbininkus mums daugiausiai
rupinčius klausimus. P. Ph.
Gibbs rašo.

Besikalbėdamas su pasto-
bejan, kad popežiaus mintis
daugiausiai yra susitelkus
apie rankpelnų klesę reika-
lus. Jis daugiau kalbėjo a-
pie liaudį negu apie jos val-
dytojus ir labiau apie varg-
šus negu apie turtinguosius.
Kada aš paminečiau streikus
ir kitus neramybės ženklus
daugelio šalių visuomenėse,
jisai tarė: "Žmonės susier-
zino matydami per daug ne-
teisybės. Jų yra daug as-
menų dariusių pinigą iš ka-
rės." Tardamas tuos žo-
džius "dariusių pinigą" po-
pežius taip mostelėjo ran-
ka, kad buvo aišku, jog jis
juos skaudžiai peikia. Ne-
sustodamas jis kalbėjo: "Ku-

Pranešimai iš Washingtono.

Lietuvos Prezidento Laiškas
ir Kablegramas;

Biaurus Lenkų Pasielgimai
Lietuvoje;

Rusai ir Vokiečiai Trukdo
Lietuvos Valstybės
Tvarkytis.

Pagal pranešimo iš Pary-
žiaus, patyrimė, kad Lietu-
vos Valstybės prezidentas
Smetona yra siuntęs Ekzeku-
tyvui Komitetui net kelias
kablegramas. Viena iš jų at-
sakymas į mūsų pasveikinimą
Jam tapus prezidentu. Šis at-
sakymas tilpo Lietuvos laik-
raščiuose, bet nei viena kable-
grama nepasiekė Ekzekutyvio
Komiteto.

Šiomis dienomis Paryžiaus
Delegacija laiškų mums pri-
siuntė kopijas minėtų kable-
gramų. Štai viena iš jų:

Lietuvių Ekzekutyvui Ko-
mitetui, Washingtone.

"Sveikiname ir dėkojame
jums už prielankumą ir už tei-
kiamą tėvynei paramą. Da-
bartinės mūsų sunkybės yra
neapsakomos. Nuoširdžiai pra-
šome tuojaus prisiųsti Lietu-
vos Lietuvos Dienos, pinigų,
šimtą trisdešimt tukstančių
dolerių; minėtos sumos mes
nekantriai laukiame. Pirmu-
tinė dalis Amerikos Brigados
jau artinasi prie Lietuvos,
reikia didelės sumos jos aprū-
pinimui".

(Pasirašo) Smetona, Prez.
(Pasirašo) Vileišis, Fin. Min.

Amerikos Lietuvių Tarybos
pirmininkas gavo nuo Lietuvos
Prezidento sekantį laišką:

Kaunas 1919 m. Rugs. 17 d.
Ponui Adv. Mastauskui

Lietuvių Tautos Tarybos
Pirm. Washingtone.

"Sužinojęs iš Tamstos
laiško, man rašyto Rugs.
13 d., 1919 m., kad Lietuva
susilauks iš Amerikos Lie-
tuvų lapkričio mėn. laivo
su valgiais, ir drabužiais,
prašau širdingai padėkoti
Amerikos Lietuviams už jų

rie pralobos iš karės, turi
dabar apmokėti ją. Be abe-
jonės viešų mokesčių sunku-
ma turi gulti ant jų."

Po to Benediktas XV pa-
dino labai daug svarbių da-
lykų: gyvenimo brangenybė,
Katalikų Bažnyčios pasidar-
bavimą, kad sumažėtų karės
žiaurumas. Šventasis Tėvas,
matomai daug gera buvo pa-
darys tais penkeriais balse-
nybių metais, išgelbėjęs dau-
gelį žmonių nuo mirties, pa-
liuosavęs iš kalėjimo, sužino-
jęs prapulusių, sušelpęs nu-
kentėjusių, bet tą visą pava-
dimą tik paprastu priedermių
pildymu ir nenorėjo klausyti
pagyrimų už tatal. Bet jis
sakė:

"Visų žmonių uždavinys
yra prisidėti prie visuome-
nės klausimų išrišimo teisė-
tu ir taikiu būdu taip, kad
didžiosios sunkybės taptų
padalintos gražiai ir atkel-
tos geru noru."

Toliaus kalba priejo prie
santykių tarp darbo ir kapi-
talo. Kalbėdamas apie tai Šven-
tasis Tėvas po kelis kartus
sakė, kad reikia prisilaikyti
tiesių ir taisyklių išdėtų Leono
Tryliktojo enciklikose ir ki-
tuose raštuose, kur išdėtos tei-
sės ir priedermės darbdavių,
darbininkų ir viešpatijos. Be-
nediktas XV išreiškė viltį, kad
Leono XIII raštai taptų dūmo.

užuojant ir pagelbą gimtą-
jam kraštui.

Didžiai Tamistą gerbiąs
A. Smetona,

Lietuvos Valstybės Prez.

Kartu su šiuo pranešimu
siunčiame minėtą laišką foto-
grafiją.

Kablegramą iš Kauno, per
Paryžių, praneša, kad lenkai
užėmę Seinus elgiausi kuobiau-
riausia, ignoruoja bažnyčios ir
civilius įstatymus, areštavo
vietinės seminarijos visus
profesorus ir studentus, nak-
ties laiku išgabeno juos į Len-
kiją. Vyskupas irgi buvo pri-
verstas apeisti Seinus. Išpra-
džių vyskupas Karosas atsi-
sakė apeisti Seinus, bet vė-
liaus Apaštališko Sosto atsto-
vas, Rotti, iš Varšuvos pata-
rė jam išvažiuoti, kad išven-
gus blogesnių pasekmių.

Praneša iš Paryžiaus, kad
vokiečiai ir rusai veržiasi Lie-
tuvos ir trukdo Lietuvos
valdžiai tvarkytis. Apginkluo-
tos rusų ir vokiečių gaujos
išveržė ties Šiauliais ir pa-
darė nemažai bėdies, pana-
šiai jie pasielgė ir ties Radvil-
iškiu. Lietuvos valdžia pa-
siskubino pasiųsti kariuomenę
pleškus išvaikyti.

Lietuviai Belgijoje ir Luxem-
burge.

Prie Lietuvos Delegacijos
Paryžiuje tapo įsteigtas tam
tikras Pareivų Komitetas,
dabar esantis po priežiūra
Dr. K. Grimaus, stropiai ren-
ka žinias apie lietuvius, kaip
karo, taip ir civilius belais-
vius, išmėtytus įvairiose ša-
lyse.

Neseniai buvo atlatyti lie-
tuviai (buvusieji Vokietijos
belaisvė ir vėliaus, vokiečius
sumušus, pakliuvusieji Pran-
cuzijoje), sukoncentruoti Ver-
dune. Juos atlatė Lietuvos
kariškos misijos Paryžiuje
perdėtini, pulkininkas Ged-
gaudas ir kun. Adomas Vili-
mas. Laikė šio atsilankymo
daugiau šimto užsirašė pas-
toli lietuvų armijon.

paskelbti iš naujo ir prapla-
tinti žmonės.

"Kai-kurių ty raštų vie-
tos yra ypatingai naudingos
šitiems laikams. Visas tu
enciklių mokslas galima su-
imti į du žodžius teisybė ir
meilė. Jeigu žmonės apseitų
teisingai ir turėtų tikrą
krikščionišką meilę vieni ki-
tiems, tai iš pasaulio išnyk-
tų daugybė vargų. Be tei-
sės ir be meilės nebus pir-
myneigos visuomenės".

Nėra reikalo dėti saviasias
pastabas prie to, ką Šventasis
Tėvas ištare. Mūsų skaitytojai
gali suliginti Benediktą Pen-
kioliktąjį žodžius ir tą visą
kas rašoma mūsų dienraštyje
apie darbininkų bei kapitalo
santykius. Kas tą suliginimą
padarė, tas mato minčių vie-
nodumą. Leono Tryliktojo en-
ciklika "Rerum Novarum"
buvo pirmutinė sociologijos
mokinioja dabartiniam "Drau-
go" redaktoriui. Ta enciklika
neišradinėjo naujienų, o visą
savo išmintį ėmė iš amžino-
sios Kristaus Tiesos. Kas mo-
ka Evangelijas taip skaityti,
kaip mokėjo Leonas XIII arba
Benediktas XV, tas tose E-
vangelijose randa išminties su-
taikancios tautas su tautomis
ir darbininkus su darbdaviais.
Abejoms vienokios teisės, o
priedermių didumas prita-
kintas prie turto ir jėgų di-
tė Leono XIII raštai taptų dūmo.

Visi Vaikai

mėgsta

PARTOLA

Daktarą pavidale saldinių

ir visados prašo ju

Delto, kad Partola yra geriausias jų prietelius

Jis visados rupinasi geroje tukstančių vaikų, saugoja jų sveikatą dieną ir naktį,
apvalydamas jų kraują nuo visų nesvarumų gydo jų mažus vidurius, sustip-
rina kraują,—suteikia jiems gerą sveikatą—kiekvieniu laiku.

Šitie gardūs meta kvepiantieji, saldiniai veikia labai greitai, maloniai ir labai skysti nuo visų tų
gardumų, kuriuos vaikai mėgavo išsiol—dabar jie mėgsta klausyti kada motina pasako
"PARTOLA".

DAKTORAS PAVIDALE SALDINIŲ.

Didelė dėžutė saldinių kaštuoja tikrai vieną dolerį, šešios dėžutės kaštuoja penkis do-
lierius. Siųskite savo užsakymus sykiu su pinigais šiuo adresu:

APTEKA PARTOSA

160—2nd Avenue

New York

KALENDORIUS 1920 METAMS DYKAI

Siunčiamas su kiekvienu užsakymu

Lietuvių Krikščionių Demokratų Partijos Konferencijos,

įvykusios Kaune 29—30—31—

VIII—1919 M.

Protokolas.

(Tąsa).

Tai buvo reikalinga. Jei but
bolševikai paėmė Lietuvą,
kaip buvo sutarę su Vokie-
čiais, Lietuvos naudai būtų
galima buvę dirbti tik užsi-
ny. Krupavičius kalba: Dva-
ry politika mums pragaistina-
ga, ji tik stiprina lenkus.
Turtų pardavimas yra teis-
tas, bet kadangi gauti pinigai
siunčiami į Varšavą mums
pavergti, kadangi laisvė var-
tojama, kad kitus sukaucius,
pavergtus, — tokia laisvė—ne
laisvė (karštai plojama).

Del Dovydaičio. Į ministe-
rijų pirmininkus ji pasiū-
le "Pažangą". L. Kr. Demo-
kratų dalis ir parlamentarinė
sekcija griežtai protestavo.
Klaida—kad nepašalinome iš
partijos. Del Voldemaro. Vol-
demaras bėgo, pakvietimą už-
sieraui važiuoti gavo vėliau,
neg buvo nutaręs važiuoti už-
sienin.

Del pašto. Kai-kur siunčia-
me po 100 egz. "Laisvės" ir
nėgauna nieko, ir ne del adre-
so neaiškumo. Jei ministeris
baustų,—mažiau tokių atsi-
likimų būtų. Stulginskas atsa-
ko Krupavičiui. Visoko (ja-
vy) dvarininkams negalima
užginti pardavinėti. Galima
uždėti vienlaikinius nuo turto
mokesnis, o valdžiai imti dva-
rai savo rankosna negalima,
nėra žmonių ir iš to maža
naudos bus.

Kalba Spetyla. Kurį dva-
ry savininkai buvo del karo,
ar šiaip, išbėgę, tai dvarus
prie vokiečių turėjo įdirbti
aplankiniai ukininkai. Dabar
sugrįžę ponai nori paimti jei
ne visą derlių, tai bent pu-
sę. Žmonės normingiau sutik-
ty atiduoti tuos javus val-
džiai kariuomenės laikynui
(plojama).

Bičiūnas. Lietuvių reika-
las mums įstaigose butinas. O
kaip ant geležinkelio, taip ir
ministerijose, pav. Vidaus
Reikalams, šis reikalas apsis-
tas.

Del darbininkų. Valdžia šiuo
reikalu veda dvarininkų politi-
ką. Lenkai dvarininkai dirba
prieš valstybinį darbą, užtat
jų proteguoti negalime. Kr.-de-
mokratai sakė, kad reik-dvari-
ninkams palikti po 100 margų,
valdžia-gi po 100 dešimčių.
Jei ir toliau tokiu būdu veiks,
busime priversti pasitraukti iš
valdžios ir pasiliuosuoti nuo
atsakomybės už jos darbus
(plojimai).

Dr. Sultė. Valdžia veda dva-
rininkų politiką. Stulginskas
pasakė liberalų nuomonę.
Krikščionių mokslo savininkas
tik privaizda turto (karštai
plojama) negali daryti su juo
ką nori, pav. deginti, o ne pa-
vargeliumi duoti. Kas dirba gali
valgyti, kas ne—ne. Lenkai ve-
ža pinigų į Varšavą mūsų pra-
žučiai—užtat ligi Seimo val-
džia turi imti dvarus parceliuoti
(trūkšmingiausi plojimai).

Krupavičius. Kunktatoriška
politika—Kerensko politika. O
ką šita davė, žinome. Pas mus
irgi panaši. Laukiam lau-
kiam... Ką matome geležinke-
liuose—visiems aišku. Vilnių
lenkai del geležinkininkų pa-
ėmė. O pas mus daug geležin-
kelio valdininkų—lenkai. Ejo-
me šiuo reikalu pas Šlezevičių.
Zadėjo prašalinti. Sakė geriau
bus likti be valdininkų, negu sa-
(Tąsa ant 3 pusl.).

Gavo 117Kiaušinių Vietoje 3

Sako vienas žmogus

Kiekvienas patikėtų ausintojas gali pa-
tikėti, kad šis pasakojimas yra tikrai. Šien-
tinių vėjų dūrai dūri. Tas vėjas va-
dina "More Eggs". Pūkietis savo vėjomis
"More Eggs" o nuolatine is rezultata
kuri patikėtų savo patį su kiau-
šiais. Jis E. J. Peeter, patikėtų ausinto-
jas. Dėl šios priežasties "More Eggs" vėjomis
yra patikėtų. Jis turi patikėtų, o
patikėtų vėjomis. Patikėtų vėjomis. Patikėtų
vėjomis. Patikėtų vėjomis. Patikėtų vėjomis.

LIET. KRIZŲ DEM. PAR- TIJOS KONFERENCIJA.

(Tąsą nuo 2 pusl.)
vo tarpe prieš turėti (plojimai).

Del darbininkų. Prėzdzie-
kis, išpirktas iš bolševikų ne-
laisvės, sugrįžęs savo dvaran
agituoja prieš Lietuvą ir smau-
gia darbininkus. Panašiai
smaugia apie Simną ir kitur.
Klausiu, ar galima dėka tokios
liuosybės, kuri neturi pamato
netik krikščionybėje, bet nei
demokratijoje, ar galima to-
kios liuosybės dėka leisti krui-
nais nagais draskyti mūsų kun-
gus (karščiausi plojimai).

Atsako Stulginskis. Dvarai
dabar atimti—netikslingai. Ir
nestengtumėte jų įvykinti.

Rengiamas tam tikras įsta-
tymas.

Kun. Borisevičius skiria du
Dr. Sultės kalbos dalykus: nuo-
savybę nuo ekvojimo.

Krupavičius. Nuosavybę pri-
pažįstame, bet Lietuvos nepri-
klausomybėje stotame augščiau
už materijalinę dalyką (karšti
plojimai). Siuloma einant lau-
kyti sužeistų kareivių nunešti
dovanų. Visi pritaria. Benkama
Komisija aukoms rinkti ir do-
vanų nešti. Išrinkta Petraitis,
Dr. Draugelis ir Tumėnienė.

Bičiūnas siūlo pasveikinti
Amerikos "Lietuvos Liuosybės
Sargus" (plojimai). Siūlo sa-
vo sveikinamąjį tekstą.

Karščiausi plojimai sveiki-
nimo tekstas priimtas. Pasu-
lyta pasveikinti ateitininkus ir
pavarasininkus karščiausiu fron-
te. Bet del dabartinio laiko
ypatybių nutarta viešai nesvei-
kinti, tik išreikšti ateitinin-
kams ir pavarasininkams padė-
ką ir jų užprotokoluoti.

Borisevičius praneša, kad
darbininkų ir ukiniukų sekcijos
antrą išnuos turi susirinkti
"Laisvės" Red. bute.

Krupavičius. — Politinės se-
kcijos nariai tuojau čia pat da-
ro posėdį.

Kitas posėdis daryti 3:30
val. Siūnami posėdis užbaigtas.

Ketvirtas Posėdis.

Pirmininkauja kun. Borise-
vičius.

5. Lietuvos politinė padėtis.

Referuoja min. Černeckis.

1) Lietuvos politinė padėtis
užsieny.

A) Lietuvos klausimo stovis
Santarvės šalyse.

Amerikoje. Wilsonas mums
užaučia, nors dar nieko grie-
žtai nepasakė, tačiau žada Lie-
tuvos klausimą teigiamai išri-
šti. Amerikos spauda daug rašo
apie Lietuvą. Daug veikia A-
merikos lietuviai, jų Vykdomo-
ji komisija, daug reikė liepos
4 dienos iškilmės. Jau organi-
zuojama Prancūzijoje lietuvių
kariuomenė. Tuojau ją išsiųs
Lietuvon.

Anglijoje. Si nedvejoja, kad
Lietuva bus, ir Vilnius—Lietu-
vos. Anglija prisibijo didelių
rusų (del Indijos) užtat Lie-
tuvos rytuose nenorės skriausti.
Spauda daug apie Lietuvą ra-
šo. Anglija atsargus. Žiuri ka
mes galime ir ar verta mums
padėti.

Prancūzija. Prancūzai renia
lenkus. Nori didelės Lenkijos,
kad ši rusų skolas (ar bent jų
dali) išmokėtų. Bet jau mažėja
"Didžiosios Lenkijos" viltis.
Mato, kad lietuvių su lenkais
nesujungs. Jei ginklu sujungtų
—neigiam. O antrų Balkanų ne
prancūzai nenori.

Dalis spaudos lenkų papirk-
ta, šmeižia mus. Dalis spaudos
mums užtaria.

Taikos konferencijoje. Čia
mūsų delegacija nėra oficijalinė,
bet ji daug dirba. Dabar ji in-
formuoja Pabaltijos Komisiją.
Mūsų delegacija daug dirba eko-
nominiais reikalais. Tačiau ji
mūsų delegacijų taktikos kofe-

rencija kreipiasi kaip į valsty-
bės delegaciją į mūsų valdžią—
kaipo į tikrą valdžią. Taigi "de
facto" mūsų nepriklausomybę
prapažįsta.

Italai, norėdami įgelti len-
kams, eina už lietuvių.

Rusai.—Yra pavojaus iš kol-
čakininkų pusės. Vokiečiai nori
betarpiškai susisiekti su rusais,
kad gautų lengviau žaliąs me-
džiagas. O rusai—Vokiečiai
gautų mašinų, etc. Užtat jie ne-
nori Lietuvos valstybės. Tačiau
jums labai rupi palikti prie
Rusijos latviai ir estai. Rusų
reakcininkai dar vis svajoja
apie didelę, nedalijamą Rusiją.

Vokiečiai. Tai vienatinė val-
stybė, kuri mūsų nepriklauso-
mybę pripažino, tačiau darbu
aišpaltol nepadaėdė jai įvykinti.

Su mažosiomis Pabaltijos
valstybėmis gyvename gerai.
Labiau ima realizuoti Pabal-
tijos valstybių sąjungą.

B Vidus padėtis—blogesnė
už užsienio padėtį. Yra lenkų
okupacijos pavojaus. Tačiau
jei šalyje bus ramu, to nėra ko
bijoti. Santarvė neleis. Kitas
sunkumas—stoka pinigų ir tie-
patis menkos vertės. Turėtume
geros valiutos pinigų, kad galė-
tume įsteigti savo aukso fondą.

Vidaus paskola neima kol kas
kaip turėtų eiti. Yra daug ko-
operatyvų; del jų žymiai pinga
gyvenimui.

Visi Lietuvos prieteliai ragi-
na kuogrečiau šaukti St. Sei-
mą (plojimai).

Ateina Amerikos Lietuvių
Katalikų organizacijų atstovai
Pakštas jam pasirodžius (plo-
jimai).

Pakštas. Mes Amerikoje
daug dirbame. Turime surinkę
apie 1 milijoną parąs del vi-
škos Lietuvos nepriklausomy-
bės (plojimai). Sudarėm Tary-
lą, Spaudos Biurą. Mes labai
norėjome ginklu padaryti apy-
skaitą su lenkais, 30,000 jauni-
kaičių išsilavinusių kareivių la-
bai norėjo plaukti į Lietuvą ir
drauge su Lietuvos artojais
stoti į mušio lauką. Tačiau A-
merika matė, kad ši kariuome-
nė atėjus Lietuvon ant Varšo-
vos sienų parąs tąšką, užtat
prancūzai ir kiti jos čia leisti
negali.

Dabar mes padėsime ekono-
miniais dalykais. Daug lietuvių
su dideliais kapitalais trokšta
grįžti į tėvynę ir čia dirbti dar-
bą, kad gera būtų gyventi Lie-
tuvos respublikoje ir darbinin-
kams ir artojams (karščiausi
plojimai). Atsako pirm. Borise-
vičius, tikėdamas, kad tai
pyks.

Tuokius papildo pranešimą
apie vidaus šalies padėtį. Mūsų
valdžia—biurokratinė. Nėra
kontrolės. Yra apie 50 departa-
mentų direktorių, kurių kiti ne-
turi ką veikti. Atsirado vande-
nių milicija. Saumosis milici-
jai negalima per 10 sieks. pri-
eiti vandenio (juokas ir ploji-
mas). Kai sausumos milicija
gautu smuklerius, vandens mi-
licija ginklu juos gina (ploji-
mas ir juokas).

Savivaldybės ir negerai su-
organizuotos. Daug įstaigų,
įgaliotinių, pirmininkų. Jie ne-
žino savo kompetencijos.

Pirm. Borisevičius pertrau-
kia kalbą.

Krupavičius pataria Tučkui
patiekti šiuo dalyku rezoliuci-
ją.

Tuokius neapsiima. Sako, jei
nereik valdžios kritikos, nereik
nei rezoliucijos.

Krupavičius. Tuokius mano,
kad mes nenorime valdžią kri-
tikuoti. Mes turime ją kritikuoti.
Jei neapsiims Tuokius patie-
kti rezoliucijos, rinksimė kitus.

Balsuojamas Krupavičiaus
sūmanymas. Priimtas. Rezolu-
cija jau yra parašyta. Tik dar
politinė sekcija turi peržiūrėti.
(Visi pritaria).

(Dangiau bus.)

Lietuviai Amerikoje.

DETROIT, MICH.

Detroito, kaip ir kitose lietu-
vių kolonijose, yra susiorgani-
zavę L. L. Sargų būrys, prie
kurio priguli nemažai kareivių,
tarnavusių Dėdės Samo kariuo-
menė, ir šiaip jaunų vyrų.
Bet, pažvelgus į Detroito jau-
nimą, patėmiji daug jaunų vy-
rų, kurie dar nėra prisirašę
prie L. L. Sargų skyrio. Jauni-
me! Jei dar teka jusų širdyse
lietuviškas kraujas, rašykites į
L. L. Sargus ir rengkites į pa-
gelbą tėvynei.

Mūsų broliai narsiai kaujasi
su priešais užpuolikai. Tėvynė
šaukia mus pagelbon. Ar gi už-
sikisim ausis, kad negirdėti to
šauksmo? Ne! Visi kaip vienas
stosime ir gelbėsime savo tėviš-
kę.

Jaunime! Norėdamas pagel-
bėti savo tėvynei, Lietuvai,
stok į eilę L. L. Sargų.

Lavinimos vakarai būna
kiekvieno ketvergų vakare, šv.
Jurgio parap. svet. Tada gali-
me ir prisirašyti prie L. L.
Sargų.

Jaunime! Sen j būrį!

Detroito Vyturėlis.

NORWOOD, MASS.

Čia gyvena nemažas būrelis
lietuvių. Jie turi sutvėrę įvai-
rių draugijų; tankiai rengia
praktikas bei kitokias pramo-
gas.

Rugėjo 14 d. buvo gražus
vakaras, kurį surengė mažos
mergaitės, po vadovystė V.
Stasevičio, vargonininko. Pro-
gramą buvo įvairus. Statė sec-
nojo misteriją "7-mos Žvaig-
ždės"; buvo daug kitokių dain-
ių ir solų. Pasirūmėjo p. S.
Pauras ir p. J. Vesolūtė, kurie
lavinasi pas V. Stasevičių. Tuo
del solistų papuošia mūsų va-
karo programas. Pelną iš va-
karo parapijos naudai liko
\$50.00.

Jaunų mergaičių choras ren-
gia kitą gražų vakarą prieš Ad-
ventą naudai naujų vargonų.
Tėvai džiaugiasi iš savo vaiku-
čių, kurie lavinasi ir nesa para-
pijai pelną.

Čia per du vakarus kalbėjo X.
M. Mockus. Paskutinį vakarą
moteris ir merginos baisiai su-
pašaudino su supuvusiais kiau-
šiniiais. Svetainėjų kyla truk-
mas. Žmonės reikalauja atiduoti
tai atgal į žangą. Socialistai tu-
rėjo atiduoti. Paskui vaikai ak-
menimis metė į sienas.

Nepabaigė nei savo ceremo-
nių socialistai ir negavo "pa-
laiminimo" nuo "kunigo".

Mockus su pagelba poliemonų
liko nuvestas pas žmones nak-
voti.

Dabar Norwoode tik apie
kiaušinius ir kalbama. Gėda
socialistams, nes visi juokiasi
iš jų, kad turėjo valgyti nekeptą
kiaušiniene.

Norwoodečiai susilaukė rim-
tą, gabų vadovą už kleboną
kun. Taškuną, kurs užėmė vie-
tą spalio 18 d., š. m., Norwood,
Mass.

Linkime mes naujam klebo-
nui viso gero ir visi išvieno
veiksime su savo dvasios vado-
vais.

Paš.

DETROIT, MICH.

Spalio 18 d. I. A. S. svetai-
nėje, prie 24 ir Michigan gat-
vių, S. L. R.-K. A. 171 kuopa
buvo surengus vakarą. Progra-
mas sudarė iš įvairių dalyke-
lių. Sulošta pasikalbėjimas
lietuvių kareivio su lietuviu,
bolševikų kareiviu. Lietuvių
kareivis roly lošė p. A. Sacikas

(jis ir parašė tą veikaluką), o
bolševiko kareivio roly turėjo
p. A. Sidabra. Abu gerai atliko
ir nemažai juoko pridarė. Bol-
ševikams tas labai nepatiko.

Jie bandė net trukmą kelti.
Anot jų, kaip, girdi, galima nie-
kinti taip darbininkų klėsą ir
priskaityti juos prie skriaun-
čių. Juos, girdi, reikia gerbi, jų
pasigailėti.

Kitą dialogą sulošė O. Mel-
daitutė ir O. Malakauskiūtė.
Ir gi gerai atliko.

D. Gustaitienė pasakė mono-
logą. J. Steplionis solo padai-
navo dvi daini. Ateityj iš jo ti-
kinės turėti neblogą solistą.

L. Vyčių 79 kp. choras, veda-
mas p. A. Aleksio, gražiai pa-
dainavo. Choras yra skaitlin-
gas, nes susideda iš apie 100
dainininkų. Garbė L. Vyčių 79
kuopai.

Publikos vakarą susirinko
daug ir programu buvo paten-
kinta.

L. Vyčių 79 kp. turi įsteigusi
Dramatišką Ratelį, prie kurio
priklauso daug gabaus jauni-
mo. Sis Dram. Ratelis kiekvie-
nai katalikiškai draugijai apsi-
ima išpildyti programą. Drau-
gijos, norinčios, kad sis Ratelis
išpildytų programą, tegul krei-
piasi prie A. Aleksio.

Detroito lietuviai katalikai
stipriai susiorganizavę. Turi
net tris S. L. R.-K. A. kuopas
ir visos skaitlingos nariais.
Samausia yra 171 kuopa. Ji
turi, berods, suvirš 200 narių.
Laisvamanių ir tai suardomis
žinai. Jie turi vieną kuopą ir ta
susideda iš įvairių pakraipų,
taip kad sutartinai negali veik-
ti, nes kai vienai doro, tai ki-
diems nepatinka ir priešingai.

Geras darbas.

Teko atsilaukyti į šv. Jurgio
būnyčią ir užėti ant visų. Ka
pamačiau. Vieną choristę renka
aukas. Priėjus prie manęs
ir gi prašo auksos. Paklausiau,
kokiam tikslui ji renka tas au-
kas. "Mat," atsakė man, "mes
choristai, nemokam į parapiją
kas nedėlioj po 10c., tai tuos de-
šintukus surenkam ir paauko-
jam L. Raud. Kryžiui." Da-
viau auką. Gražus tai darbas.

Stasys.

UŽREGISTRUOTI GALVI- JAI IR UŽREGIS- TRUOTI KUDIKIAI.

Arklį ir galvijų augintojai
visuomet užregistruoja savo
gyvulius, nes tas padidina jų
vertę ir delto labai pageidau-
jama.

Sulyginus, tai su neatsar-
giais tėvais, Public Health
Service duoda šias priežastis,
del kurių kudiukai užgimus
reikia ji užregistruoti.

1. Kad prirodyti kas jis yra.

2. Prirodyti tautystę.

3. Darodyti, kad jis yra pa-
gal istatymus gimęs.

4. Parodyti, kada vaikas
turi teisę įstoti į mokyklą.

5. Parodyti, kada vaikas tu-
ri teisę pradėti dirbti.

6. Darodyti teisę paveldėti
turtus.

7. Darodyti, kuomet reikia
stoti kariuomenės tarnyston
arba paliausavimui nuo jos.

8. Gauti teisę balsuoti.

9. Padaryti atsakomų tu-
rėti nuosavybę, pirkti ir par-
duoti žemes.

10. Gauti teisę užimti viešas
vietas.

11. Darodyti metus darant
vedimo kontraktą.

12. Kad būtų galima daryti
statistiskus tyrinėjimus šalies
sveikatos padėjimo.

REIKALAUJA.

MERGAITĖS SUVIRŠ 16
METŲ.

Dirbt ant mažų "punch" presų
ir "swedging" mašinų, taip pat su-
ly darbais. Atsilaukite

Boye Needle Works.
4343 Stevenswood Ave.

Pateikiau savo sesers sūnais Petro
Klepecko jis pirma gyvenė—Ken-
sisa, Wis. jis buvo kareivis suv. Valsti-
jy ir man atsiė laiska iš Prancū-
zijos balandžio mėnesį pranešdamas
kad gegužės mėnesį bus namie, bet
dabar nieko nežinau. AS gavau lai-
ką nuo jo tėvų iš Lietuvos kurie labai
susirupinę.

Kas apie jį žino arba jis pats lai-
atsilaukia sekantių adresu:

Povilas Budrimas,
62 Oak Ave. Athol, Mass.

ANT PARDAVIMO.

PARDUODA.

Ant greitųjų ir pigiai geležinis se-
fas (safe) 50 colių augšio 36 colių
pločio 29 colių storio. Kaina namo
\$100, dabar parduosiu už \$50. Kam
reikalinga atsilaukite sekantių ad-
resų:

A. Gedrimas,
4330 S. Wood Str. Chicago, Ill.

PUKI PROGA.

Žibėdame stovyje, 4 pagyvenim
namas po 2 kambarius, tikslai 3 metų
senumo; puikus basementas, toiletai,
baltos sienos. Stogas išstatytas del
džiausnyuo drapangų. Namas randas
ant Parnell Ave. ir 35 gatvės. Vis
assessmantai pilnai sukokti. Nan-
dos nėra arti \$60.00 i mėnesį. Nan-
das yra vertas \$5,000.00, bet kas
purska tuokius, gali nupirkti už \$4-
250.00.

"DRAUGAS" PUBL. Co.
1800 W. 36th Str. Chicago.

PARDUODA.

Didelis mūrinis namas ant 3 gy-
venim, turis po 4 didelius kamba-
rius. Namas yra statytas del dūmų,
kaip del šėjų kambarių. Triningai
ir grūdus kaurai augaliniai, visiška
nauji, su plytų porčiais iš fronto.
Randasi namas lietuvių apgyventoj
amėlokių, su puikiais mūriniais
namais, vienas blokas nuo Kedzie
streetkarių ir arti kampe 53-cio
gatvės. Namas vertas pagal su
brangumo lauką lengvai \$7,500.00,
bet parduosiu už 6,000.00. Namas tu-
ri gilia cementuota basementa su
plykliuolius.

Kreipkitės šiuo adresu:

"DRAUGAS" PUBL. Co.
1800 W. 36th Str. Chicago.

Ant pardavimo grocine už pusę
kainos. Atsilaukite:

4507 S. Paulina St.

NAUJAS IŠRADIMAS.

Nemanykite kad čia yra garsi-
noma kokie stekubai arba apgyvy-
te, bet tai yra naujos patentuotos
gryduolės, kurių apatikuos greičiau
cigari, juos gerus labai panaikinti
kormų ir karpų. Tapat kormus su
toms gryduolėmis, per 5 minutes iš
sui pelniu aplinkui krapstydamos iš-
imni korma iš pat skūni, be jokio
skaudėjimo. Kormas išimamas, i 4-
diems, patępti 2 syk per diena,
jos geros nuo įsėjimo, užkalo
kraują i viena skunda; nuo išsiu-
mo kojų pirštu nuo visokių pučių;
ir nuo begymo kraujo iš nosies.

12 gyduolės kompijia, gvarantuoj-
ma nuo viršumetų dalykų:

1. Gerdules su prisitūmimų 27c. ir
2c. už patarymus, tai viso, 26c. pri-
muo tik pinigais ir Money Order.

Galite gauti šiuo adresu: 30c.
Mano patarimai labai naudingi vi-
siem, patarimų vaistus pirkti savo
aptekioj: 1. Del plauku kas nori
turėti čistus plaukus, kad but mink-
ti ir nesvelti. Šlapi ar sausai gal-
va sukūsti, už 25c. šiuos gyduolės
pransi plaukus. 2. Dantini plauti kad
ne kirmity už 15c. Padarysi kvorta.
3. Del pučių ir radu šaku ant vei-
do 25c. 4. del prigūti karpų. 5.
del dykonių korp. 6. Del smarki-
nimo Blakų ir tonkumų. 7. Recypas
del nemalimo ir užkietėjimo vidu-
rio 25c. 8. Del nuojogimo nuo
ranku visokių kvarbų ir išskaidimo
drabužių, istma visokių pletmus; pa-
link Ta, adresu: nes daugiau nebūn
garsinama.

Mano patarimai labai naudingi vi-
siem, patarimų vaistus pirkti savo
aptekioj: 1. Del plauku kas nori
turėti čistus plaukus, kad but mink-
ti ir nesvelti. Šlapi ar sausai gal-
va sukūsti, už 25c. šiuos gyduolės
pransi plaukus. 2. Dantini plauti kad
ne kirmity už 15c. Padarysi kvorta.
3. Del pučių ir radu šaku ant vei-
do 25c. 4. del prigūti karpų. 5.
del dykonių korp. 6. Del smarki-
nimo Blakų ir tonkumų. 7. Recypas
del nemalimo ir užkietėjimo vidu-
rio 25c. 8. Del nuojogimo nuo
ranku visokių kvarbų ir išskaidimo
drabužių, istma visokių pletmus; pa-
link Ta, adresu: nes daugiau nebūn
garsinama.

Mano patarimai labai naudingi vi-
siem, patarimų vaistus pirkti savo
aptekioj: 1. Del plauku kas nori
turėti čistus plaukus, kad but mink-
ti ir nesvelti. Šlapi ar sausai gal-
va sukūsti, už 25c. šiuos gyduolės
pransi plaukus. 2. Dantini plauti kad
ne kirmity už 15c. Padarysi kvorta.
3. Del pučių ir radu šaku ant vei-
do 25c. 4. del prigūti karpų. 5.
del dykonių korp. 6. Del smarki-
nimo Blakų ir tonkumų. 7. Recypas
del nemalimo ir užkietėjimo vidu-
rio 25c. 8. Del nuojogimo nuo
ranku visokių kvarbų ir išskaidimo
drabužių, istma visokių pletmus; pa-
link Ta, adresu: nes daugiau nebūn
garsinama.

Mano patarimai labai naudingi vi-
siem, patarimų vaistus pirkti savo
aptekioj: 1. Del plauku kas nori
turėti čistus plaukus, kad but mink-
ti ir nesvelti. Šlapi ar sausai gal-
va sukūsti, už 25c. šiuos gyduolės
pransi plaukus. 2. Dantini plauti kad
ne kirmity už 15c. Padarysi kvorta.
3. Del pučių ir radu šaku ant vei-
do 25c. 4. del prigūti karpų. 5.
del dykonių korp. 6. Del smarki-
nimo Blakų ir tonkumų. 7. Recypas
del nemalimo ir užkietėjimo vidu-
rio 25c. 8. Del nuojogimo nuo
ranku visokių kvarbų ir išskaidimo
drabužių, istma visokių pletmus; pa-
link Ta, adresu: nes daugiau nebūn
garsinama.

Mano patarimai labai naudingi vi-
siem, patarimų vaistus pirkti savo
aptekioj: 1. Del plauku kas nori
turėti čistus plaukus, kad but mink-
ti ir nesvelti. Šlapi ar sausai gal-
va sukūsti, už 25c. šiuos gyduolės
pransi plaukus. 2. Dantini plauti kad
ne kirmity už 15c. Padarysi kvorta.
3. Del pučių ir radu šaku ant vei-
do 25c. 4. del prigūti karpų. 5.
del dykonių korp. 6. Del smarki-
nimo Blakų ir tonkumų. 7. Recypas
del nemalimo ir užkietėjimo vidu-
rio 25c. 8. Del nuojogimo nuo
ranku visokių kvarbų ir išskaidimo
drabužių, istma visokių pletmus; pa-
link Ta, adresu: nes daugiau nebūn
garsinama.

Mano patarimai labai naudingi vi-
siem, patarimų vaistus pirkti savo
aptekioj: 1. Del plauku kas nori
turėti čistus plaukus, kad but mink-
ti ir nesvelti. Šlapi ar sausai gal-
va sukūsti, už 25c. šiuos gyduolės
pransi plaukus. 2. Dantini plauti kad
ne kirmity už 15c. Padarysi kvorta.
3. Del pučių ir radu šaku ant vei-
do 25c. 4. del prigūti karpų. 5.
del dykonių korp. 6. Del smarki-
nimo Blakų ir tonkumų. 7

CHICAGOJE.

PIRKITE LIETUVOS PASKOLOS BONUS
Draugo Ofise, 1800 W. 46 St.

KATALIKISKOS ŠVENTĖS.

Pirmadienis, spalio 27 d., šv. Florencijos.
Antradienis, spalio 28 d., šv. Simonas ir Judas, apašt.

NIEKO NĖRA SU GATVĖ KARIAIS.

Komisija sako, tegu sprendžia teismas.

State Public Utilities komisija nieko nedaro iš miesto ir pačių žmonių reikalavimų, kad gatvėkariai važinėdavo butų papigintas. Aną dieną to, komisijos pirmininkas net pradėjo barti miesto advokatą, kam šis bereikalo atsilaukė ir įsėdėjo komisijai. Girdi, tuo būdu drąsiau viešojo opinija.

Miesto advokatas komisijai indavė peticiją, kad Lomisliu kuoveikais panaikintų 7 centus ir sugrąžintų 5c.

Be komisija sako, kad tegu apie tai sprendžia antradienis valstijos teismas. Juk tam teismui induotas tas klausimas.

ČUKRAUS SVARUI 12c. IR 12½c.

Taip skelbia "tinkamų kainų" komitetas.

Chicagoje pradėjo veikti taip vadinamas "fair price" (tinkama ar prieinama kaina) komitetas. Šitas komitetas nustatė kainas visoms valgomoms produktams, drabužiams ir t. t. Komitetas paskirs, kiek už kiek daiktą turi mokėti krautuvininkas ir kiek jis pardavimas turi būti nuo žmonių.

Komiteto pirmininkas aną rytą Sprague jau paskelbė eukru kainą. Smulkieji krautuvininkai pirkdami eukru moka 11 centų svarui. Par duoda jie žmonėms už pinigų be pristatymo į namus po 12c. svarui; gi su palaukimu pinigų ir su pristatymu į namus ima nuo žmonių 12½c. svarui.

Prasizengusieji prieš tas kainas galės but patraukti teisman tuojais ir baudžiamai. Tai pirmas jo komiteto galutinis žodis krautuvininkams (groserninkams). Jis paskelbė tas viešai praėjo penktadienio vakare.

ISJUDINAMA CHICAGOS POLICIJA.

Laukiama didelių perversmų policijoje.

Aną dieną suspenduotas policijos kapitonas Cronin su penkiais poliemonais iš Warren ave. nuvados.

Dabar kalbama, jog dar du kitų policijos kapitonų paliešis suspendavimas. Paskui sekia kiti. Nes visose policijos distriktuose susėkė žokie ar kitokie apsilėdimai, kokių negalima toliau pakęsti.

Zinovai tvirtina, jog artina si toji diena, kuomet bus sutvarkytas visas miesto policijos korpusas. Vieni policijos perdėtiniai bus pašalinti ir į anų vietas pastatyti kiti.

KAREIVIAI NUSISKUNDZIA POLICIJA.

Sako, poliemonai juos apmušė.

Du sužeisti kareiviai iš forto Sheridan, Jacob Kancler ir John Petrowsky pranešė policijai ir Suv. Vaistų agentų biurui, kad juodu Deeringo nuvados poliemonai apmušė ir apmušė.

Jie du vėlus vakaro laisvės salone po num. 3328 "Wooster" (turbūt, Western ave.). Tenai gėrėsiu deginė, bet "neužpundimus" bartenderiui. Kuomet į bartenderį reikalavimą jiedu pasipriešino, tuojais keli poliemonai juodu nutvėrusiu, palaukėsiu, gi bartenderis svajones jiedviem galvas su baldine lazda.

Pagalians jiedu paimtu policijos nuvados Deering. Ir tenai buvė mušama, kad ne norėjusiu išsipirkti.

Policijos viršininko pirmasis padėjėjas Aleock pradėjo tardymus.

Dar vienas kareivis, John Barck, kurs taip pat buvėsi jo partijoje, išvakaro palikė nuvadoje \$25, kaip paranką. Ant rytojaus jam atiduota ne visi pinigai.

SIMTAI VAIKŲ MATE NUDUDYMĄ VAIKO.

Aną dieną keli simtai vaikų išėjo iš Alcott viešosios mokyklos, Wrightwood ir Orchard ave., kuomet pasisuko sunkus automobilis ir suvažinėjo 7 metų vaiką Philip Wolf, 2553 Lincoln ave.

Automobilis priklauso firmai Eagle Auto Transfer Co. Jis važiuoja Gus Besser, 3341 Douglas blvd.

Nereikia pamiršti vieno daiktą: šimt Chicago gatvėse automobiliai užmušė 3,5 žmonių.

Juk tai baisūs daiktai!

TRANKOSI PLEŠIKAI.

Keturi plėšikai pasivėgė automobilį, prigulintį Fred Heitman, 1232 Rosedale ave., ir neužligo apiplėšė daugelį žmonių, važiuojančių automobiliais.

Paimta pinigų, laikrodžių, žiedų ir kt. vertės tukstančio dol.

BUS PAPLATINTA WESTERN AVE.

Western ave. Chicagoje skaitosi ilgiausia gatvė visame pasaulyje. Turi daugiau 22 mylių ilgio. Bet nevisur jos platumas vienodas.

Miesto pagerinimų taryba nusprendė platumą sustenodinti, ty, vietomis paplatinti. Tas darbas palies apie 1,400 namų.

REIKALAUJA SUŠAUKTI DARBO FEDERACIJOS SUVAŽIAVIMĄ.

Peoria, Ill., spal. 25.—Valstijos Darbo Federacijos suvažiavimas pareikalavo Amerikos Darbo Federacijos prezidento Gomperso kuoveikais sušaukti specialią Federacijos suvažiavimą. Sako, toks suvažiavimas būtina reikalingas šandie, kuomet darbininkai kovoja už buvį ir gyvybę.

BIZNIERIAI GARSINKITES "DRAUGE."

Iš Chicagos Lietuvių Kolonijų.

IS NORTH SIDE.

Norui esant randasi ir budas.

Mūsų tėvynė, Lietuva, yra dabar didžiausiam pavojui. Pasaulinės karės metu, tai rusai, tai rokiečiai jos kraują teko, jį plėšė, teriojo. Arinistojoms susidarius, rodos, ir Lietuvai priderėjo šiek tiek ramybės gauti. Užot ramybės, prasideda užpuolimų eilės. Pasipylė įvairūs priešai, tarsi, norėdami išbandyti lietuvių susipratimą, jų vienybę, jų tautinę jėgą, jų tėvynės meilę.

Bolševikai ir gaisras apsiavė kuome visą Lietuvą. Tuli tėvynės išdavikai susidėjo su bolševikais. Iš tikimieji Lietuvos sunys stoji kaip vienas tėvynės apgimime ir naikinautis raudonasis bolševizmo dehesis tapo nublakstas nuo Lietuvos.

Su bolševikais besigrumiant nuo amžiais Lietuvos priešas, imperijalis godulys, nolis, besarmatis lietuvių naikintojas—lenkas užėmė Lietuvos sostinę ir kitus Lietuvos kraštus. Lenkai vos tik įsibrovė Lietuvon tuoj ėmėsi lenkinimo darbo. Po kariu būdantiesiems lietuviams duoda eukrų ir kitus valgius bei reikmenis bei tik išsėdėję lietuvių pasiduoję ega lenkais. Jie steigia savo mokyklas ir mokina jose už dyką by tik lietuvių vaikus sulenkims. Pasauiui jie veidmainingai garsina, kad jie gelbsti Lietuvą nuo bolševizmo, kuomet iš tikrųjų vien tik varo pragaištingą Lietuvos užgrobinimo darbą.

Vokiečiai savo milžiniškomis armijomis, susinešę su kolonizais, verčia Lietuvą po rusų monarchistų valdžia pasiduoti.

Tatui tuos visus priešus turėdama ant duos Lietuvos vyriausybė ir melde ir įgaliojimą dirbti gerb. kun. J. Laukaiti, buvusi V. D. atstovų. Seinų Seminarijos profesorius, dabar Seinų kapitulos Kanauininkas ir Vyskupijos Kanderiū, kad važiuotų Amerikon visų nukentėjusių lietuvių bei beatgijančių Lietuvos, mūsų močiutės, vardu prabilti ir Amerikos lietuvių širdis ir maldanti butinai reikalingos ir neatidėliojamos pagalbos apsiginti mokslo jėga prieš lenkų išstauinančius užpuolimus. Lenkai steigia lenkiskas mokyklas Lietuvoje, lenkinimo tikslams. Mes turime, privalome kovoti su jais, steigdami lietuviškas mokyklas apsigynimui prieš lenkų nežmoniską užpuolimą bei lietuvių tautos galutinį sunaikinimo troškimą. Mokykloms pinigai būtina reikalingi; tuos pinigų gaus tikėtai Amerikos lietuvių tepajęsi sudėti.

Lietuviais apgyventose apygardose besivažinėjant visur sutinkama gerbiama į sveitį su atvira širdžia ir duosnia ranka. Negalima apibūrinti ar jau nustatyti duosnumui ribų, tas priklauso nuo to, kiek kas myli tėvynę ir kiek jai užjaučia. Žmonėse apsiirėskus įvairiems tėvynė — Lietuvai duosnumams, nebus por šali patėmyti nors keli iš jų.

Tula parapija ar kolonija stotasi pavyzdžiu vos tik suaukojusi šimtą dolierių su centais, gerbiama svečio prakalboje, taip svarbiems, beatgijančios Lietuvos, reikalams. Kita geroka parapija vos kiek per porą šimtinų suaukojusi jau didžiūojasi. Chicagos didžiūojasi parapijos surinkus net ir ketelį šimtą nėra ku pasididžiuoti. Visas Chicagos ir apie linkių parapijas, didumą turint omenyje, tai Sv. Mykolo parapija, North Sideje, žymiai pralenkė visas Chicagos lietuviš-

kas parapijas. Josios nepilni trys šimtai šeimynų sudėjo šesias šimtus dvidešimt aštuonis dolierius ir septyniadesimtis septynis centus.

Gerą davė auką, northsidečiai, varguose prispaustai, bet jau bekylančiai Lietuvai, bet vis dar didžinoties nėra knomi. Kiekvienas, kuris ką duodame tėvynėi, tik atlyginame, ir tai iš dalies, jai senai padarytas skriaudas. Gi kas iš mūsų nėra nuskriaudęs Lietuvos?

Pirmučiausia, išsaziūdami iš Lietuvos sumažinome joje žmonių jėgą. Ta skriauda yra visai neatlyginama, nes jei ir sugrįžtumėm, jau mūsų sveikata nebe ta, kaip kad buvo, gi skriaudą padarytą mūsų tėvynėje nebuvimo laikotarpiu nieks neatlygins.

Toliau pinigiskai. Mes Amerikon važiuodami kiekvienas išsivežėm apie porą šimtų rublių. Apie aštuoni šimtai tukstančių lietuvių Amerikoje, reiskia "tikrai" šimtą šešiasdešimt milijonų rublių išnešė iš tėvynės Lietuvos. Ta skaitlinė, galima sakyti, yra mažiausia. Tikrai imant butų kur kas daugiau. Gi kiek mes esame suaukoję Lietuvos, tėvynės, labui įvairiais būdais bei įvairiose rinkliavose? Nušimčius padarytosios jai skriaudos vargu atlyginome?

Tėvynė kraujuose. Tėvynė varge. Tėvynė kyla. Tėvynė už laisvę ir nepriegulmę kovoja. Tantai nesididžiuok vienas kitas daves jai desėtkus ar šimtinę, bet duok iš paskutiniuos, duok kol jau gerai pats pajusi, kad davei, nepasitenkins kelių dolierių ar kelių centų davimui; mūsų broliai Lietuvos tėvynės apgynimui auksia savo gyvas.

Gi tu, Amerikos lietuvių vienuomenė, kuri taip baisiai ir pinigiskai ir žmonėmis nuskriaudė tėvynę, Lietuvą, ar ne dabar, tokioje svarbiausioje valandoje, nuo kurios priklauso ar liuosybė ar žūtis Lietuvai, nestosi jai pagalbon, gausiai, sulg sąžiningos išgalės, aukodamas jos reikalams, jos neišsivajotiems, bet butiniams reikalams. Lietuva pavojuje ar jauti tu tai!

Temijantis.

Is Sajungiečių veikimo.

Spalio 14 d. Moterų Sąjungos 4-ta kuopa laikė mėnesinį susirinkimą Sv. Mykolo Ark. parapijos svet. Iš raporto pasirodė, kad šimt SĄ-gietės gražiai pasidarbo parapijos bazare. Pagal didumą uždario, trečią vietą užėmė tarpe didžiųjų draugijų. 14 narių tam bazariui auksio dovam. Gryno pelno są-gietės padarė \$294.53. Norėjęs čia ypač domą atkreipti mūsų kolonijos moterų, kurios mažai apkaunioja draugijų veikimą, ypač mot. dr. j. Ar-gi negražus pavyzdys ir parapijos parėmimas, kaip augščiau paminėtas pelnas. Priegai, jeigu mes butumėm pavienios, išsiskirėsiuos ar mes galėtumėm tiek nuveikti? Niekuomet!

Tai-gi ir neieškotim asmeninių simpatijų, bet rašykimės ir draugijas, o nanda bus netikmums pačioms, bet podraug žymiai pasidarbusim tautai ir bažnyčiai.

Sutarta gruodžio mėnesį surengti vakarą Labdaringos Sąjungos nandai. Buvo skaitytas laiškas iš L. R. Kryžiaus rėmėjų vietinio skyriaus su prašymu prisidėti aukomis. Apsvarčius reikalą, sutarė sumesti aukų, kadangi iš kasos nieko negalėjo skirti. Aukų sekančios ypatos:

Pirkite Lietuvos Valstybės Bonus

"Draugo" Ofise, 1800 W. 46th Street

A. Urbanavičienė \$5.00.

Po 1 dol.: M. Bacevičiūtė, B. Tumaitė, O. Čepaitienė, E. Baškienė, O. Deksnienė, J. Valaitienė, P. Valaičiūtė, E. Naušienė.

Viso sumesta \$14.00. Pinigai įduoti išdininkui, p. Berkolini.

Są-tė.

IS TOWN OF LAKE.

Šis-tas iš L. V. 13 kp. veikimo.

L. V. 13-ta kuopa yra didžiausia kuopa Chicagoj. Nesykim man teko patėmyti kuopai įvairius užmetėjimus, buk tai esanti neveikli, apsilėidusi tautos reikaluose ir t. t. Bet giliaus pažvelgus į kuopos judėjimą pasirodė, kad tie visi užmetimai yra netiesia.

L. V. 13-ta kuopa daugiausia susideda iš paprasto darbo—liaudies jaunimo, gi savo praktiniais darbais pralenkė net tas kuopas, kuriose priguli ne mažai ir inteligentų.

Town of Lake vyčiai daugiausia atkreipia domą į daile ir apsieta. Šitai per kelius mėnesius mano buvimo tarpe jų, kiek jie pasidarbovo toje dirvoje. Įsteigė liandies kursus. Kursuose pamokas duoda gerb. prof. kun. Bučys. Kursais naudojasi ne vien vyčiai ir vytes, bet ir keli šimtai pašalinę žmonių. Gi spalio 15 d. laikytame susirinkime nutarė turėti kas susirinkime po vieną valandą diskusijas, arba lavinimąsi iškalboje. Diskusijas tvarkys J. Šlikas, moksleivis. Šis sumanymas, be abejo, yra svarbus. Susirinkęs jaunimas gali pašvesti vieną valandą aptarimui begančių reikalų, valandą žaistėms ir valandą lavinties iškalboje. Toksai lavinimas duoda daug svarbių dalykų. Diskusijantis kokį nors dalyką, įgauna netik drąsos ir greitą minčių sutvarkymą bet-gi ir faktų. Nes kiekvienas pirm stoisiant apie ką nors diskutuoti stengiasi giliaus susipažinti su paskirtąja tema.

Dailės srityje townoflakečiai vyčiai jau nesirodo visuomenės su bile kokiais veikalais, bet stengiasi supažindinti mūsų liandį su istoriskais arba šiaip jau pamokinančiais veikalais.

Štai spalio 5 d. sulosė puikų tragedišką vaizdelį iš kaimiečių gyvenimo, butent "Zmogūdziai." Lošimas nusisekė. Dauguma lošėjų savo roles atliko tiesiog artistiskai. Gi gruodžio mėnesyje, š. m.,

13-ta kuopa statys dar puikesnį istorišką veikalą "Išgriovimas Kauno pilies." Šis veikalas yra gražus. Kas sykį panaudoja tą veikalą, tam pasilieka ant visados atmintyje.

Tat-gi garbė L. V. 13-tos kuopos nariams, kad nesigaili laiko, nei truso, kad stengiasi supažindinti mūsų plačiąją liandį su mokslo ir daile. Taip-gi ir patys lavinasi. Tik tokiu būdu bei tokiu keliu eidami mes galėsime buti vėjų obalsio ginejais bei krikščionių demokratų nariais.

J—bas.

PRANESIMAS.

Moterų Sąjungos Chicago Apskričio susirinkimas įvyks panelelyj, spalio 27 d., 7:30 val. vakare, Sv. Kryžiaus parapijos svet., 46tos ir So. Wood gatvių.

M. Jociaitė, rašt.

SV. KAZIMIERO DR-TES Sheboygan, Wis.

Valdybos Adresai:

Pirm. Jonas Staucias, 1414 New York.
Vice-pirm. Juozas Bubnis, 1423 So. 10th St.
Fin. sekr. Jonas Kunigonis, 1117 Alabama Ave.
Prot. sekr. Kazimieras Smadžiūnas, 1017 Swifts Ave.
Izd. Antanas Čižauskas, 1318 New York Ave.
Kasos glob. Kazimieras Lukšis ir Jonas Jocias.
Maršalka Pranas Daugirda.
Susirinkimai atsiuva kas antra nedėdienį mėnesio.

A. KIEDIS, CO.

Robinson Building, Scottville, Mich.

KNYGA SVEIKATA TURETU RASTIS NAMUOSE KIEKVIENO LIETUVIO!

Mūsų leidžiamas, redaktorius ir daktaras rekomenduoja šią didelę vertės knygą, šaukiant vyrams ir moterims, augančius vaikus. Knyga šaukta turi 328 puslapius ir keli šimtai visokių paveikėlių, apie žmogaus kūno ugdymą. Druosios auksio apdaros kainuoja \$2.00.

Motermoms ir Moterims. Tikrai Jucotekis surašė iš viso pasaulio Turi 13 puslapių. Gražios auksio apdaros tik \$1.00.

Ši knyga yra daktaro ir mokytojų, kurie turi su daktarų visokių knygų, įskaitant šią, puslapių 30. Kaituoja tikrai \$2.00.

Sigaudami pinigų užrašykite: S. P. TANIS & CO., 31 EAST 112th STREET, CHICAGO, ILL.